

Praha, 27. ledna 2015

Region Středního východu a severní Afriky: Jaký vývoj následuje po arabském jaru?

- **Ekonomická aktivita v regionu Střední východ a severní Afrika nabírá na síle**
- **Proces růstu v zemích GCC nadále nabírá obrátky, doprovázený hospodářskou obnovou dovozců ropy**
- **Vývozci ropy úspěšně diverzifikují svou ekonomiku, z hlediska rozpočtu a příjmů z vývozu však stále do značné míry závisí na ropném průmyslu**
- **Dovozci ropy čelí zvýšenému riziku vyvolanému geopolitickým napětím**
- **Maroko a Tunisko těží z evropské hospodářské obnovy a větší politické stability**

Po bouřlivém období politických a sociálních nepokojů nabývá ekonomická aktivita v regionu Středního východu a severní Afriky opět na síle. Vzhledem ke globální hospodářské obnově a předběžným známkám politického konsensu v některých zemích v regionu se dá očekávat, že růst v roce 2014 dosáhne úrovně 2,6 % a v roce 2015 se zvýší až na 3,2 %. Přesto nedosáhne průměrných hodnot z let 2000-2010, kdy dosahoval 5,4 %.

Růst v regionu Středního východu a severní Afriky

Předpokládaný růst v zemích GCC (Rada pro spolupráci arabských států v Zálivu) by měl dosáhnout 4,2 % v roce 2014 a 4,1 % v roce 2015; tyto země budou stát v čele ekonomického růstu v rámci daného regionu vzhledem k intenzivním aktivitám v odvětvích mimo ropný průmysl a vysokému přebytku rozpočtu. Zemím v regionu GCC se podařilo posílit tuto jiná odvětví díky politice diverzifikace. Celkově klesl v zemích GCC podíl ropného průmyslu na HDP z 41 % v roce 2000 na 33 % v roce 2014. Tyto země mají obecně pevný finanční základ, který představuje vysoká hodnota aktiv ve státem vlastněných investičních fondech a externí přebytky. Ostrý pokles cen ropy však v roce 2015 zatíží růst a finanční rozvahy.

Pokud jde o dovozce ropy (Egypt, Jordánsko, Libanon, Maroko, Tunisko), dá se očekávat, že pozitivní vliv na růst v těchto zemích bude mít opětovné oživení turistického ruchu, důvěry investorů a vývozu; k těmto faktorům navíc přispěje hospodářská obnova evropských zemí. Řada dovozců ropy navíc oznámila zavedení motivačních balíčků na podporu ekonomické aktivity v době doznívajících sociálních nepokojů. Předpokládaný růst by měl u dovozců ropy dosáhnout 2,5 % v roce 2014 a 3,4 % v roce 2015. Tyto země se však potýkají s vysokou úrovní nezaměstnanosti, rozpočtovým deficitem a deficitem běžného účtu. Státní dluh dosahuje nadále vysoké úrovně. Obnovení ekonomické aktivity a motivační reformy by však měly vést ke zlepšení celkové situace.

Na druhé straně nepokoje v regionu budou mít značný vliv na hospodářské výsledky některých zemí, jako je Irák a Libye, u nichž se v roce 2014 předpokládá pokles 2,5 % (Irák) a 19,8 % (Libye).

„Divergence mezi vývozci a dovozci ropy nadále trvá a reálná úroveň růstu zůstává u obou skupin pod průměrnou úrovní let 2000-2010. Většině zemí GCC se však podařilo nepodlehout geopolitickému napětí, díky čemuž mohly nadále zůstat cílem zahraničních investorů a vykázat stabilní růst. Tyto země usilují o transformaci své ekonomiky a z tohoto důvodu investují značné částky do neropných odvětví, čímž se jim zároveň daří snižovat vliv prudkého poklesu cen energií. Hodnocení podnikatelského prostředí v těchto zemích sestavované společností Coface tudíž vykazuje lepší výsledky. Nadále však přetrvávají některé problémy, které je třeba řešit a které se týkají především zhoršení fiskální rovnováhy v budoucnu, vysoké úrovně byrokracie a zlepšení transparentnosti. Bouřlivá sociální a politická situace měla horší dopad především na dovozce ropy, kteří se dosud potýkají s politickou nejistotou, vysokou mírou nezaměstnanosti a státního dluhu, deficitem běžného účtu a fiskální nerovnováhou. Zároveň můžeme sledovat v těchto zemích pokrok v oblasti strukturálních reforem za účelem zlepšení fiskální situace, podmínek pracovního trhu a podnikatelského prostředí. Lepší hospodářské výsledky očekáváme u států Tunisko a Maroko díky hospodářské obnově v Evropě,“ prohlásil Seltem IYIGUN, ekonom skupiny Coface pro region Středního východu a severní Afriky.

Ropný průmysl: pevná pozice regionu ohrožena výkyvy cen a napětím v regionu

Region GCC je oblast, jejíž hospodářství závisí především na zásobách ropy. Státy v tomto regionu vlastní největší prokázané světové zásoby ropy. Na konci roku 2013 představovaly Kuvajt, Katar, Saudská Arábie a Spojené arabské emiráty téměř 41 % celkových prokázaných zásob surové ropy OPEC. Toto odvětví je hlavním zdrojem příjmů z vývozu a rozpočtových příjmů zemí GCC. Ropné příjmy také představují finanční prostředky nutné k financování rozvoje ostatních odvětví. Snižování cen ropy může vést k poklesu rozpočtových příjmů a příjmů z vývozu. Výsledné snižování ziskových marží může mít negativní dopad na důvěru investorů ve vztahu k některým projektům a může tudíž docházet k jejich pozastavení nebo zrušení. Spolu s růstem cen na hranici rentability, tzn. průměrných cen, které by zajistily vyrovnaný státní rozpočet, se mohou stát zvyšující se sociální a investiční náklady neudržitelné. Na další růst v těchto zemích mohou mít negativní dopad také nižší investiční výdaje.

Textilní průmysl: po období nestability přichází obnova

Textilní a oděvní průmysl patří v zemích severní Afriky k tradičním odvětvím a představuje důležitou součást zdejší průmyslové produkce a nabídky pracovních příležitostí. V Maroku

představuje textilní odvětví největšího zaměstnavatele pracovníků v průmyslu a pokrývá 40 %. Dané odvětví generuje 10 % HDP a 20 % exportu. V Tunisku je textilní a oděvní průmysl druhým největším vývozcem, pokud jde o výrobní průmyslová odvětví, a představuje 19 % celkového vývozu této země. V prvním čtvrtletí roku 2014 poskytoval tento sektor 7 % veškerých pracovních příležitostí. Mezi hlavní rizika tohoto sektoru patří. Koncentrace vývozu textilních výrobků do evropských zemí, převaha klientů nad výrobcí z hlediska vyjednávací pozice, omezený přístup k financování a politická nestabilita.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Martin Růžička, Country Manager / +420 / 246 085 411 martin.ruzicka@coface.com

O Coface

Skupina Coface, světový leader v pojištění pohledávek, nabízí společnostem po celém světě globální řešení pro řízení rizik pohledávek svých klientů. V roce 2013 byla skupina podporována 4440 zaměstnanci a zaznamenala konsolidovaný obrát 1.440 miliard eur. Prezentuje se přímo nebo nepřímo v 98 zemích, zabezpečuje transakce pro více než 37 000 firem ve více než 200 zemích. Každé čtvrtletí Coface publikuje své hodnocení rizik ve 160 zemích, které je založené na jedinečných znalostech platební morálky a odborných znalostech 350 underwriterů.

Ve Francii Coface poskytuje veřejnoprávní exportní záruky z pověření francouzského státu.

www.coface.cz

Coface SA, zapsaná na burze Euronext v Paříži

ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA